

**INDEKSI I NEVOJËS SË TRAJTIMIT ORTODONTIK (IOTN) DHE PRËRDORIMI I TIJ NË
SHËRBIMIN ORTODONTIK. STUDIMI EPIDEMIOLOGJIK**

VIRGJINI MULO *

Summary

INDEX OF ORTHODINTIC TREATMENT NEED

In our daily practice we come across a lot of abnormalities, in the children with different ages-group. Our authors and foreigners, have estimated, that at least one-third of the population has a clear need for orthodontic treatment.

Epidemiological studies, are the most important means, to reveal the prevalence of malocclusion. In the framework of these studies, is used an index called IOTN (index of orthodontic treatment need), which can be applied directly to patients. This index attempts to rank malocclusions in terms of the significance of various occlusal traits, for an individual's dental health. It intends to identify those individuals, who would most likely benefit from orthodontic treatment.

In our epidemiological study on 500 of subjects of children in Tirana and Durres, we used this index, relying on "skeda orthodontica" allowed from W.H.O. and elaborated from University of Padova (Italy). By means of this study we aim:

- The prevalence of malocclusion
- The grades of IONT
- The ratio need/demand etc.

This study is based in questionnaire too, by means of which, we saw, how much the children are informed for dental problems.

Në praktikën e përditshme ortodontike, ndeshemi me anomali të ndryshme të dhëmbëve dhe nofullave (malokluzione), në fëmijë me grup mosha të ndryshme.

Autorët tanë dhe të huaj janë marrë me studimin e këtyre anomalive, të cilat varojnë nga 30-70% (1,2,3,4).

Pikërisht për të përcaktuar prevalencën dhe shpërndarjen e këtyre anomalive në popullsi të ndryshme, një ndihmë të konsiderueshme, jashtë studimet epidemiologjike, të cilat në vitet e fundit kanë marrë një rëndësi absolute në të gjithë kampin e mjekësisë, përfshirë edhe fushën ortodontike (5,6).

Ky rol i rëndësisë së madhe, është rezultat i një numër nevojash që shtrojnë aspekte të ndryshme të ortodoncisë.

Në vendin e parë është nevoja për njojjen me saktësi më të madhe të prevalencës efektive të anomalive të ndryshme. Një element i rëndësisë së dytë është paraqitura në mënyrë të sigurtë, nga njojja gjithnjë e më e madhe e kompleksit etiologjik të këtyre anomalive dhe efekti multifaktorial i tyre. Dhe së fundi, një impuls

deçiziv për zhvillimin e studimeve epidemiologjike ortodontike, vjen nga nevoja gjithnjë e më e ndjeshme për të njojur me preçizion përhapjen reale të këtyre patologjive, me qëllim për të programuar më mirë burimet publike për planifikimin e parandalimit dhe trajtimit (7).

Kështu për vlerësimin e prevalencës dhe gravitetit të anomalive të ndryshme ta kaviteti oral për përcaktimin e nevojës për trajtimin ortodontik, është e nevojshme mbi bazën e njojjeve aktuale shkencore dhe epidemiologjike përdorimi i një indeksi të quajtur, indeksi i nevojës së trajtimit ortodontik (IOTN).

Nga të gjitha indekset e krijuara, vetëm IOTN ka marrë konsensus përdorimin universal, pikërisht e lidhur kjo me vitet e besueshmërisë, vlefshmërinë dhe riprodhimitarisë së tij (8).

Ai është një indeks unik, tashmë i miratuar nga Organizata Botërore e Shëndetësisë (OBSH), që kënaq motivet për të cilat kërkohet një përdorim i tij në epidemiologji edhe një zbatim preciz në praktikën klinike.

* Dërguar në Redaksi më 25 Dhjetor 1995, miratuar për botim në 14 tetor 1996.

Nga Katedra e Ortopedisë Stomatologjike e Fakultetit të Mjekësisë, Tiranë (XH.M.)

Adresa për letërkëmbim: Xh. Mula: Katedra e Ortopedisë Stomatologjike e Fakultetit të Mjekësisë, Tiranë.